



REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80

Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-02/18-47/02

URBROJ: 517-03-1-3-1-21-30

Zagreb, 14. travnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju članka 115. stavka 1. i članka 110. stavak 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 130. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09), a u vezi članka 26. Uredbe o okolišnoj dozvoli („Narodne novine“, br. 8/14 i 5/18), u postupku razmatranja uvjeta okolišne dozvole po službenoj dužnosti, povezano s izmjenama i dopunama uvjeta zbog promjena u radu postojećeg postrojenja Farma Magadenovac, donosi

RJEŠENJE O IZMJENI I DOPUNI UVJETA OKOLIŠNE DOZVOLE - NACRT -

- I. Uvjeti okolišne dozvole određeni Rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje Farma Magadenovac, KLASA: UP/I 351-03/12-02/80, URBROJ: 517-06-2-2-1-14-25 od 26. veljače 2014., operatera ŽITO d.o.o. mijenjaju se navedenim u točki II. Izreke ovog rješenja.
- II.1. Ovim rješenjem u cijelosti se ukida *Knjiga objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s tehničko-tehnološkim rješenjem za Farmu Magadenovac* iz rješenja navedenog pod točkom I. izreke.
- II.2. Uvjeti okolišne dozvole navedeni su u obliku knjige, uz materijalni prijenos dijela uvjeta iz ukinute knjige, za postrojenje iz točke I. izreke, koje prileže ovom rješenju i sastavni je dio izreke rješenja, uključujući opis postrojenja u točki 1.1. Procesne tehnike u postrojenju i posebnim prilozima ovog rješenja.
- III. Ovo rješenje se upisuje u Očeviđnik okolišnih dozvola.

IV. Ovo rješenje se objavljuje na internetskim stranicama Ministarstva.

Obrazloženje

U vezi s odredbama članka 110. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (u dalnjem tekstu: Zakon) operater postojećeg postrojenja Farma Magadenovac ŽITO d.o.o. iz Osijeka podnio je 26. srpnja 2018. Ministarstvu zahtjev za dopunom i izmjenom uvjeta rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, KLASA: UP/I 351-03/12-02/80, URBROJ: 517-06-2-2-1-14-25 od 26. veljače 2014. zbog planirane promjene u radu postrojenja.

U vezi s odredbama članka 115. stavka 1. Zakona i članka 26. stavka 2. Uredbe o okolišnoj dozvoli (u dalnjem tekstu: Uredba), Ministarstvo je, radi razmatranja uvjeta rješenja po službenoj dužnosti s Provedbenom odlukom Komisije o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (2017/302/EU), zaključkom, KLASA: UP/I-351-02/18-47/02, URBROJ: 517-03-1-3-1-18-5 od 27. rujna 2018., pozvalo operatera na dostavu ispunjenih općih podataka te ispunjeno poglavljje H. obrasca Priloga IV. Uredbe zajedno s ispunjenim ostalom dijelovima obrasca zbog planiranih promjena u radu postrojenja. Planirane promjene u radu odnose se na povećanje odobrenog kapaciteta farme za 1 000 tovljenika, s 5 500 na 6 500, od čega će najmanje 73,60 % biti tovljenici do 110 kg težine, a najviše 26,40 % tovljenici s više od 110 kg, do najviše 140 kg tjelesne težine. Operater je 16. studenoga 2018. dostavio zatraženu stručnu podlogu koju je izradio ovlaštenik METIS d.d. iz Kukuljanova.

U vezi s odredbama članka 16. stavka 2. Uredbe, Ministarstvo je informacijom, KLASA: UP/I-351-02/18-47/02, URBROJ: 517-03-1-3-1-19-10 od 30. travnja 2019. obavijestilo javnost o započinjanju postupka razmatranja usklađenosti uvjeta dozvole iz rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, povezano s izmjenama i dopunama uvjeta zbog promjena u radu, s tehnikama iz Zaključaka o NRT za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (u dalnjem tekstu: Zaključci o NRT) za postojeće postrojenje Farma Magadenovac. Ministarstvo je na svojim službenim stranicama (<https://mingor.gov.hr>) uz informaciju objavilo i sadržaj razmatranja u trajanju od 30 dana. Informacija je dostavljena Upravnom odjelu za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije i Gradu Donji Miholjac, radi objave na njihovim mrežnim stranicama.

U vezi s odredbama članka 22. stavka 2. Uredbe, Ministarstvo je aktom, KLASA: UP/I-351-02/18-47/02, URBROJ: 517-03-1-3-1-19-11 od 30. travnja 2019., dostavilo stručnu podlogu Ministarstvu zdravstva, te svojim ustrojstvenim jedinicama: Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora, Sektoru za održivo gospodarenje otpadom i Upravi za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja. Nadležna tijela su dostavila svoje mišljenje: Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 517-04-2-19-15 od 6. kolovoza 2019., Hrvatske vode - VGO za Dunav i donju Dravu, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 374-19-14 od 26. lipnja 2019., Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za održivo gospodarenje otpadom, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 517-03-2-2-19-13 od 21. lipnja 2019. i Ministarstvo zdravstva, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 534-19-12 od 29. svibnja 2019.

U skladu s odredbama članka 16. stavka 9. Uredbe, kod razmatranja uvjeta dozvole ne provodi se javna rasprava, budući da je javna rasprava provedena za rješenje o objedinjenim

uvjetima zaštite okoliša, KLASA: UP/I 351-03/12-02/80, URBROJ: 517-06-2-2-1-14-25 od 26. veljače 2014., na koje se ovo rješenje u formalno-pravnom smislu, u razmatranja uvjeta dozvole, poziva. Temeljem članka 16. stavak 9. Uredbe sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti provodi se objavom nacrt rješenja o izmjeni i dopuni okolišne dozvole na internetskim stranicama Ministarstva (<https://mingor.gov.hr>) u periodu koji ne može biti kraći od 30 dana.

U vezi s odredbama članka 12. Uredbe, Ministarstvo je dopisom, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 517-03-1-3-1-20-24) od 22. srpnja 2020., zatražilo od nadležnih tijela i javnopravnih osoba, potvrdu na prijedlog knjige uvjeta. Ministarstvo je zaprimilo potvrde od ustrojstvenih jedinica Ministarstva: Sektora za održivo gospodarenje otpadom (KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 517-03-2-20-29) od 21. listopada 2020., Uprave za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja (KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 517-04-20-28) od 8. listopada 2020., Hrvatskih voda, VGO za Dunav i donju Dravu, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 374-20-25 od 8. rujna 2020. te Ministarstva zdravstva, KLASA: UP/I-351-03/18-47/02, URBROJ: 534-20-26) od 10. rujna 2020.

Točka I. i II.1. izreke temelji se na razlozima ukidanja svih uvjeta i tehničko-tehnološkog rješenja iz Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, KLASA: UP/I 351-03/12-02/80, URBROJ: 517-06-2-2-1-14-25 od 26. veljače 2014. te na odredbama članka 103. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša, članka 18. stavka 3. i članka 9. Uredbe o okolišnoj dozvoli, kojim se regulira sadržaj opisa procesa u postrojenju. Odredbe ukinutih uvjeta, a koje se i dalje primjenjuju nakon provedenog razmatranja uvjeta okolišne dozvole, prenose se materijalno u knjizi uvjeta ovog rješenja.

Izmjena uvjeta iz točke II. 2. izreke temelji se na dokumentima o najboljim raspoloživim tehnikama i propisima kako slijedi:

1. TEHNIKE VEZANE ZA PROCES U POSTROJENJU

1.1. Procesne tehnike

Procesne tehnike u postrojenju temelje se na odredbama Zaključaka o NRT-ima za intenzivan uzgoj peradi ili svinja, koja je objavljena u Službenom listu Europske Unije od 21. veljače 2017. (u dalnjem tekstu: Zaključci o NRT) i Referentnog dokumenta o najboljim raspoloživim tehnikama za emisije iz skladištenja, srpanj 2006 (EFS).

Za sav otpad koji ne nastaje u proizvodnji temeljem djelatnosti postrojenja, odnosno za sav otpad koji nastaje iz tzv. procesa održavanja postrojenja kao povezane aktivnosti, primjenjuju se odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), Pravilnika o katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15) i Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 81/20).

1.2. Preventivne i kontrolne tehnike

Temelje se na kriterijima za utvrđivanje najboljih raspoloživih tehnika iz Zaključaka o NRT i kriterijima iz Priloga III. Uredbe, a uzimaju se u obzir odredbe Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole

ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 3/11), Uredbe o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 96/19).

Kao uvjet rješenja izravno se primjenjuju interni dokumenti koji su dio sustava upravljanja okolišem: *I Upravina ocjena, P-2 Prigovori i žalbe, P-3 Popravne radnje, P-4 Upravljanje zapisima, P-5 Upravljanje dokumentima, P-6 Unutarnja neovisna ocjena, P-7 Preventivne radnje, P-8 Nabava, P-9 Upravljanje nesukladnim radom, P-10 Monitoring osoblja, O-4 Strategija upravljanja ljudskim potencijalima, 3 Zapisnik o pregledu opreme, Zapis o nesukladnosti i popravnoj radnji, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji, Katalog i opis radnih mesta., Godišnji plan redovitog održavanja i servisiranja, Operativni plan interventnih mjera u slučaju izvanrednog i iznenadnog onečišćenja voda za svinjogojsku farmu Magadenovac, Plan rada i održavanja vodnih građevina i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za svinjogojsku farmu Magadenovac i Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa pročišćavanja otpadnih voda za svinjogojsku farmu Magadenovac*, koji su u skladu sa sustavom upravljanja okolišem NRT 1., poglavlja 1.1. Zaključaka o NRT.

1.3. Gospodarenje otpadom iz postrojenja

Tehnike za sav otpad koji ne nastaje u proizvodnji temeljem djelatnosti postrojenja, odnosno za sav otpad koji nastaje iz tzv. procesa održavanja postrojenja kao povezane aktivnosti, obrazložene su u točki 1.1. Procesne tehnike.

1.4. Mjere predviđene za praćenje emisija u okoliš (monitoring) s metodologijom mjerena, učestalosti mjerena i vrednovanjem rezultata

Temelje se na kriterijima za utvrđivanje najboljih raspoloživih tehnika iz Zaključaka o NRT, Referentnom izvještaju o praćenju emisija iz industrijskih postrojenja, 2018. (ROM) i odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20).

Praćenje ukupno ispuštenog dušika i ukupno ispuštenog fosfora temelji se na NRT 24. a *izračun primjenom bilance masa ukupnog sadržaja dušika i ukupnog sadržaja fosfora*. Bilanca masa razrađena je prema tehnicu 4.9.1. Zaključaka o NRT.

Praćenje emisija amonijaka (NH_3) u zrak prema NRT 25. c) *Procjena primjenom faktora emisije* opisano je u poglavlju 4.9.2. Zaključaka. Metoda praćenja određena je prema dokumentu *EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, Part B: sectoral guidance chapters, 3. Agriculture, 3.B Manure management, prema koracima iz poglavlja 3.4. Tier 2 – technology-specific approach*. Ovaj dokument odabranu metodu i vrijednosti za emisijske faktore temelji na tehnikama uzgoja životinja. Ministarstvo prihvata korištenje europskih i drugih odobrenih dokumenata sukladno tehnicu 4.9.2. Zaključaka o NRT jer na nivou Republike Hrvatske nisu razrađeni emisijski faktori za praćenje emisija amonijaka iz postrojenja za uzgoj životinja.

Praćenje emisija prašine (PM_{10}) preko NRT 27. b) *procjena primjenom faktora emisije* opisanom u poglavlju 4.9.2. Zaključaka. Faktori emisije za krmače, prasad i svinje za tov su preuzeti iz *EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, Technical guidance to prepare national emission inventories, Table 3.5*. Ovaj dokument vrijednosti emisijskih faktora temelji na tehnikama uzgoja životinja. Ministarstvo prihvata korištenje europskih i drugih odobrenih dokumenata sukladno tehnicu 4.9.2. Zaključaka o NRT jer na nivou Republike Hrvatske nisu razrađeni emisijski faktori za praćenje emisija prašine iz postrojenja za uzgoj životinja.

Praćenje emisija u vode temelji se na primjeni Referentnog izvještaja o praćenju emisija iz industrijskih postrojenja, 2018. (ROM). Praćenje zamjenskih parametara iz analize gnojovke ne traži se prema Zaključcima o NRT. Kemijska sastava gnojovke određuje se kao zamjenski parametar zbog osjetljivosti područja primjene gnojovke na nitrati poljoprivrednog podrijetla, a prema II. Akcijskom programu zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, broj 60/17).

Praćenje emisija prema Zaključcima o NRT mora biti uključeno u sustav upravljanja okolišem.

1.5. Neredoviti uvjeti rada uključujući akcidente

Temelje se na kriterijima za utvrđivanje najboljih raspoloživih tehnika iz Zaključaka o NRT. Kao uvjet rješenja izravno se primjenjuju interni dokumenti: *Operativni plan mjera za slučaj izvanrednog i iznenadnog onečišćenja voda, Pravilnik zaštite od požara, P-9 Upravljanje nesukladnim radom i Zapis o nesukladnosti i popravnoj radnji*.

1.6. Način uklanjanja postrojenja

Temelji se na primjeni članka 111. Zakona i primjeni kriterija iz Priloga III. Uredbe. Tijekom ovog postupka nije utvrđena obveza izrade temeljnog izvješća sukladno članku 111. Zakona. Neovisno od obveza izrade Temeljnog izvješća koja može nastupiti i naknadno, nakon izdavanja ovog rješenja, operater je dužan, nakon konačnoga prestanka aktivnosti u postrojenju, poduzeti potrebne radnje s ciljem uklanjanja opasnih tvari na lokaciji u skladu s člankom 111. Zakona.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1. Emisije ukupno ispuštenog dušika i fosfora

Granične vrijednosti emisija za ukupno ispušteni dušik i ukupno ispušteni fosfor određene su Zaključcima o NRT, NRT 3., tablica 1.1. i NRT 4., tablica 1.2.

2.2. Emisije u zrak

Granične vrijednosti emisija za amonijak određene su Zaključcima o NRT, NRT 30., tablica 2.1. Vrijednosti emisija prašine dobivene praćenjem utvrdit će se kao granične vrijednosti emisija za uvjete rada u vrijeme praćenja jer Zaključci o NRT iz 2017. nisu odredili raspone dozvoljenih vrijednosti emisija iz kojih bi se odredila granična vrijednost emisije. Petogodišnje razdoblje praćenja Ministarstvo smatra relevantnim kako bi se iz vrijednosti dobivenih praćenjem mogla odrediti GVE za prašinu.

2.3. Emisije u vode

Granične vrijednosti emisija proizlaze iz odredbi Zaključaka o NRT i posebnih propisa Zakona o vodama ("Narodne novine", broj 66/19) i Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda ("Narodne novine", broj 26/20).

2.4. Emisije buke

Uzimaju se u obzir dopuštene ocjenske razine imisije buke temeljene na odredbama Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine”, broj 145/04) kao posebno zahtijevana kakvoća okoliša.

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA

Uvjeti izvan postrojenja preuzeti su iz knjige uvjeta razmatranog rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, KLASA: UP/I 351-03/12-02/80, URBROJ: 517-06-2-2-1-14-25 od 26. veljače 2014., a temelje se na kriterijima Priloga III. Uredbe o okolišnoj dozvoli i Uredbe o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 96/19).

4. OBVEZA IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA

Temelje se na Zakonu zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 81/20), Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda ("Narodne novine", broj 26/20) i Pravilniku o očevidniku zahvaćenih i korištenih količina voda („Narodne novine“, broj 81/10).

Točka III. izreke temelji se na odredbama članka 119. Zakona o zaštiti o okoliša.

Točka IV. izreke temelji se na odredbama članka 161. Zakona o zaštiti o okoliša.

Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao u točkama I. i II. izreke ovog rješenja.

KNJIGA UVJETA ZA POSTOJEĆE POSTROJENJE ZA INTENZIVAN UZGOJ SVINJA FARMA MAGADENOVAC, OPERATERA ŽITO D.O.O.

1. TEHNIKE VEZANE ZA PROCES U POSTROJENJU

Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama, RDNRT koji se primjenjuje pri određivanju uvjeta:

Kratica	Dokument	Objavljen
IRPP Zaključak	Zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj peradi ili svinja <i>(BAT Concusions on Best Available Techniques for the Intensive Rearing of Poultry and Pigs)</i>	veljača, 2017.
EFS	Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za emisije iz skladištenja <i>(Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage)</i>	srpanj, 2006.
ROM	Referentni izvještaj o praćenju emisija iz industrijskih postrojenja <i>(Reference Report on Monitoring of Emissions to Air and Water from IED Installations)</i>	2018.

1.1 Procesne tehnike

Glavna djelatnost prema Prilogu I Uredbe o okolišnoj dozvoli („Narodne novine“, broj 08/14 i 5/18) postojećeg Farma Magadenovac operatera Žito d.o.o, na lokaciji Glavna 25, Magadenovac je intenzivan uzgoj svinja i potпадa pod točku 6.6. Intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od (b) 2000 mjesta za proizvodnju svinja (preko 30 kg) i (c) 750 mjesta za krmače.

Ukupni kapacitet farme je 6500 mjesta za proizvodnju svinja (preko 30 kg) i 3200 mjesta za krmače. Uzgoj svinja obavlja se u tipskim objektima. Ovisno o potrebama tržišta, od ukupnog broja tovljenika (6500 tovljenika):

- najmanje 73,6 % su tovljenici do 110 kg težine,
- najviše 26,4 % su tovljenici s više od 110 kg, do najviše 140 kg tjelesne težine.

Svinje se na farmi drže u specijaliziranim objektima ovisno o pojedinoj kategoriji svinja, odnosno o proizvodnoj fazi. Svinje različite dobi i namjene smještene su u odvojene objekte tako da se svakoj kategoriji svinja mogu osigurati optimalni uvjeti smještaja i higijene, a također i hraničbe (oznake 1-17 u Prilogu 1). Nazimice i krmače, u razdoblju od odbića prasadi do utvrđivanja gravidnosti borave u pripustilištu. Smještene su u pojedinačnim boksovima na betonskom, djelomično rešetkastom podu (*Zaključci o NRT, NRT 13.b*). Nakon što im je otkriven estrus provodi se umjetno osjemenjivanje. Boravak u pojedinačnim boksovima je 28 dana nakon pripusta. Mužjaci za priplod ili nerasti smješteni su nerastarniku u pojedinačnim boksovima na betonskom, djelomično rešetkastom podu (*Zaključci o NRT, NRT 13.b*). Nakon što se ustanovi gravidnost krmače se prebacuju u objekte čekališta gdje se drže u grupnim boksovima na djelomično rešetkastom podu s betonskim gredicama (*Zaključci o NRT, NRT 13.b*). Tijekom boravka u čekalištu provodi se kontinuirana zdravstvena kontrola svinja i preventivna cijepljenja, koja su predviđena planom cijepljenja za farmu. Krmače u čekalištu moraju postići dobru kondiciju s ocjenom kondicije od 3,5 što odgovara dobroj pripremljenosti za prašenje i dovoljno rezervi za period dojenja. Krmače se prebacuju u

prasilište 110-ti dan suprasnosti, ili tjedan dana prije očekivanog prašenja, te se smještaju u pojedinačne boksove s potpuno rešetkastim plastičnim podom i odvojenim dijelom za prasad. Krmače se pripremaju za prašenje što podrazumijeva čišćenje od ekto i endo parazita i kupanje krmača. Nakon prašenja, prasad se doji 28 dana dok ne postigne prosječnu izlaznu masu od 7,5 kg. Nakon odbijanja od krmače, prasad odlazi u odgajališta gdje ostaje sve dok ne postigne dovoljnu težinu da može ići u tovilište. Prasad je smještena u grupnim boksovima na potpuno rešetkastom plastičnom podu (*Zaključci o NRT, NRT 13.b*). Nakon što navrši 7 tjedana i postigne potrebnu masu prasad se smješta u objekte tovilišta To je ujedno i završna faza svinjogojske proizvodnje. Svinje u tovilištu borave dok ne postignu masu od 110 ili 140 kg, a drže se u grupnim boksovima na djelomično rešetkastom betonskom podu.

Način hranidbe ovisi o zrelosti, dobi i potrebi životinja, tako da se ona razlikuje po proizvodnim objektima. Hranidba je višefazna s prehranom prilagođenom posebnim zahtjevima proizvodnog razdoblja (*Zaključci o NRT, NRT 3.b i 4.a*). U cilju smanjenja ispuštanja dušika i u skladu s time emisija amonijaka, u pripremi hranidbene smjese koriste se točno određeni udjeli sirovih bjelančevina uz kontrolirani dodatak esencijalnih aminokiselina (*Zaključci o NRT, NRT 3a i 3.c*). Za smanjenje ukupnih emisija fosfora u hrani se dodaju lako probavljivi anorganski fosfati kao djelomična zamjena konvencionalnih izvora fosfora te odobreni aditivi kojima se povećava iskoristivosti sastojaka u hranidbenim smjesama (*Zaključci o NRT, NRT 4a i 4.c*). U primjeni je suha hrana u priupustilištu i tekuća hrana u ostalim objektima. U suhu hrani dodaju se manje količine jestivih ulja i melase (*Zaključci o NRT, NRT 11. točka 1.4.*).

Brzinu i način istovara sirovina iz silosa prilagoditi smanjenju emisije prašine uz ograničavanje brzine kretanja vozila unutar kruga postrojenja. Održavati unutarnje prometnice te redovito čistiti kotače transportnih vozila (*EFS, Poglavlje 5.4.1*). Transportere za prijenos sirovina redovito održavati i čistiti (*EFS, Poglavlje 5.4.2*).

Vodoopskrba na farmi riješena je crpljenjem vode iz vlastitog bunara koji se nalazi na lokaciji farme (oznaka 22 na Prilogu 1.). Za zahvat vode iz bunara ishodena je koncesija za gospodarsko korištenje voda. Voda koja se zahvaća iz bunara, puni se u vodotoranj (oznaka 21 na Prilogu 1.) te se odatle odvodi na filtraciju u objekt za pripremu vode (oznaka 23 na Prilogu 1.) i nakon toga u vodoopskrbni sustav farme. Voda se na farmi koristi za napajanje životinja i ostale potrebe farme. Napajanje u objektima je po volji i u primjeni su nipl pojilice uz stalnu dostupnost vode (*Zaključci o NRT, NRT 5.d*). Tlak vode, zbog smanjenja rasipanja, regulacijskim ventilima na početku cjevovoda održava se na 0,5 - 1 bar, što osigurava dovoljnu protočnost vode, koja može zadovoljiti u potpunosti potrebe za vodom za sve kategorije svinja (*Zaključci o NRT, NRT 5.e*).

Ventilacija u objektima je umjetna. Sustav ventilacije je podtlačni, što omogućuje optimalno miješanje i predgrijavanje ulaznog zraka i osigurava izmjenu. Sustav je automatski nadziran i reguliran (*Zaključci o NRT, NRT 8.a i 8b*). Tijekom zimskog razdoblja u objektima prasilišta je predviđeno grijanje putem grijaćih, toplovodnih ploča, smještenih na pod, infra crvenih lampi iznad grijajuće ploče i grijaćih tijela na zemni plin, koji zagrijavaju ulazeći zrak.

Nakon završetka jednog proizvodnog ciklusa i pražnjenja pojedinog odjeljka, odjeljak se čisti, pere, dezinficira i odmara prije ulaska novih životinja. Objekti se prije pranja natapaju sredstvom te nakon toga Peru visokotlačnim uređajima za pranje (*Zaključci o NRT, NRT 5.c*). Dezinfekcija objekata provodi se odabranim, biorazgradivim, dezinfekcijskim sredstvom nakon pranja i sušenja, a 48 sati prije ulaska svinja u objekt.

Godišnje na Farmi Magadenovac nastaje (zajedno s vodom od pranja objekata) 36 687 m³ gnojovke. Gnojovka se u objektima sakuplja u sabirnim kanalima ispod djelomično rešetkastih i rešetkastih podova. Otvaranjem zapornih čepova na odvodnim cijevima stvara se blagi podtlak uslijed kojeg dolazi do brzog istjecanja gnojovke u sabirni cjevovod te dalje do sabirne betonske jame za gnojovku. (*Zaključci o NRT, NRT 30.a.1*).

Na osnovu mjerenja razine gnojovke u sabirnoj jami uključuje se pumpa za prepumpavanje gnojovke u jednu od tri lagune. Dno i strane laguna napravljeni su od debelog sloja nepropusne gline (*Zaključci o NRT, NRT 18.d*). Gnojovka se u lagunama ne mijesha, a na površini gnojovke se stajanjem stvara prirodna pokorica (*Zaključci o NRT, NRT 17.a i 17.b*). Ukupni skladišni kapacitet za gnojovku na farmi iznosi 68 697 m³ što je dovoljno za šestomjesečno skladištenje gnojovke (*Zaključci o NRT, NRT 17.b*).

Gnojovka nastala na Farmi Magadenovac ugovorno se predaje drugim pravnim subjektima za primjenu na poljoprivrednim površinama kao gnojivo do granične vrijednosti primjene dušika od 170 kg/ha. Za to je potrebno je osigurati 432 ha poljoprivrednih površina.

Uginule životinje skladiše se u odvojenom, zatvorenom prostoru na farmi. Prostor je opremljen sustavom rashlade. Tijela uginulih životinja skladiše se do predaje ovlaštenoj pravnoj osobi u spremnicima od inox čelika volumena 2 m³. Odvoženje uginulih životinja obavlja se dva puta tjedno (*Zaključci o NRT, NRT 2.*).

Sav otpad se skladišti u namjenskim spremnicima. Opasni otpad koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, skladišti se u namjenskim spremnicima u skladištu lijekova. Ostale vrste opasnog popada privremeno su skladište u spremnicima unutar skladišta kemikalija. Sav nastali otpad predaje se ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom.

Na lokaciji farme izведен je razdjelni sustav odvodnje. Tehnološke otpadne vode od pranja objekata odvode se zajedno s gnojovkom u lagune za gnojovku (*Zaključci o NRT, NRT 7.a*). Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade sakupljaju se u zasebnu vodonepropusnu sabirnu jamu. Otpadne vode iz dezinfekcijske barijere sakupljaju se u zasebnu vodonepropusnu sabirnu jamu. Sadržaj sabirnih jama prazni i zbrinjava ovlaštena pravna osoba. Otpadna voda od pranja filtra u postrojenju za preradu vode pročišćava se na taložniku i ispušta u prirodni recipijent. (*Zaključci o NRT, NRT 7.b*). Oborinske voda s krovnih površina, internih prometnica i manipulativnih površina ispuštaju se u okolne zelene površine na farmi (*Zaključci o NRT, NRT 6.c*). Građevine internog sustava odvodnje održavaju se sukladno Planu rada i održavanja vodnih građevina za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Tablica 1. Sirovine, sekundarne sirovina i druge tvari koje se koriste u procesima proizvodnje

Postrojenje	Sirovine, sekundarne sirovine i ostale tvari	Opis i karakteristike
Farma za intenzivan uzgoj svinja	ST-DO	Dopunska smjesa za tovljenike
	Prekrupa	Kukuruzna prekrupa
	CCM	Silaža kukuruznog zrna
	SO-0	Predstarter

Postrojenje	Sirovine, sekundarne sirovine i ostale tvari	Opis i karakteristike
	SO-1	Starter
	SO-2	Grover
	SKS	Gotova smjesa za suprasne krmače
	SKDN	Gotova smjesa za dojne krmače
	RN-2	Gotova smjesa za nazimice
	SKDN-Nerast	Gotova smjesa za neraste

Tablica 2. Skladištenje sirovina i ostalih tvari

Prostor skladišta, privremeno skladištenje, rukovanje sa sirovinom, proizvodima i otpadom	Volumen
Silos hrane nerastarnika	4 m ³
Silosi hrane pripustilišta i čekališta	84 m ³
Silosi hrane prasilišta	53 m ³
Silosi hrane odgajališta	168 m ³
Silosi hrane tovilišta	221 m ³
Silosi kukuruzne silaže	5500 m ³
Hladnjača za lešine	40 m ³
Lagune za gnojovku	61 523 m ³
Vodotoranj	200 m ³
Skladište kemikalija	9 m ³
Skladište lijekova	11 m ³
Sabirne jame za gnojovku	88 m ³
Sabirna jama sanitarnih voda	48 m ³
Sabirna jama otpadnih voda iz dezbarijera	1 m ³
Sabirni šahrt gnojovke kod separatora	6,75 m ³
Unutarnji spremnici gnojovke	7086 m ³
Skladište neopasnog otpada	42 m ³

1.2 Preventivne i kontrolne tehnike

Sustav upravljanja okolišem

1.2.1. Primjenjivati interni sustav upravljanja okolišem koji sadrži sustavno povezane interne dokumente i procedure koji udovoljavaju značajkama sustava upravljanja okolišem prema NRT 1. Zaključaka o NRT za intenzivan uzgoj peradi ili svinja (*Zaključci o NRT, NRT 1.*).

Kontrola i nadzor procesa

- 1.2.2. Pratiti procesne parametre preko internih dokumenata koji su dio sustava upravljanjem okolišem:
- potrošnju vode mjesечно evidentirati na internom obrascu *Evidencija zahvaćene bunarske vode*
 - potrošnju električne energije mjesечно evidentirati na internom obrascu *Potrošnja električne energije*
 - potrošnju goriva mjesечно evidentirati na internom obrascu *Potrošnja dizel goriva*
 - ulaz hrane pratiti mjesечно putem otpremnica na internom obrascu *Utrošak hrane*
 - ulaz životinja pratiti dnevno i evidentirati u službeni obrazac *Registar kretanja stoke*
 - količinu nastale gnojovke mjesечно evidentirati na obrascu *Evidencija nastanka gnojovke*
- te poduzimati mjere u svrhu smanjenja potrošnje sirovina i energije (*Zaključci o NRT, NRT 29.*).
- 1.2.3. Ispravnost građevina internog sustava odvodnje otpadnih voda i gnojovke kontrolirati tijekom uporabe farme na način i u rokovima sukladno *Internom uputstvu za provođenje kontrole ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda* koje je dio sustava upravljanja okoliše.

(kriterij 10 Priloga III Uredbe koji uzetima u obzir posebni propis -Pravilnik o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda „Narodne novine“ broj 3/11).

Sprečavanje emisija u vode

- 1.2.4. Postupati prema *Operativnom planu interventnih mjera u slučaju izvanrednog i iznenadnog onečišćenja voda za svinjogojsku farmu Magadenovac, Planu rada i održavanja vodnih građevina i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za svinjogojsku farmu Magadenovac i Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa pročišćavanja otpadnih voda za svinjogojsku farmu Magadenovac* koji su dio sustava upravljanja okolišem (*Zaključci o NRT, NRT 1.*).

1.3 Gospodarenje otpadom iz postrojenja

Nisu utvrđeni posebni uvjeti gospodarenja otpadom. Način gospodarenja otpadom koji nastaje zbog održavanja postrojenja naveden je točkom 1.1. Procesne tehnike.

1.4 Mjere predviđene za praćenje emisija u okoliš (monitoring) s metodologijom mjerena, učestalosti mjerena i vrednovanjem rezultata

Ispuštanje dušika i fosfora (Prilog 3.)

- 1.4.1. Jednom godišnje pratiti ukupno ispušteni dušik i fosfor primjenom bilance masa dušika na temelju unosa hrane i sadržaja sirovih bjelančevina u prehrani prema formuli:

$$N_{\text{ispušteni}} = N_{\text{prehrana}} - N_{\text{zadržavanje}}$$

$$N_{\text{prehrana}} = \sum Hrana_{\text{unosi}} \times CP_i$$

Vrijednosti za $N_{\text{zadržavanje}}$ preuzeti iz *Nitrogen and phosphorus excretion factors for livestock. Methodological studies in the field of Agro-Environmental Indicators“ (Task 4. Methodological studies in the field of Agro-Environmental Indicators, Lot 1 excretion factors Final report., February 2014.*

Preuzeta vrijednost zadržavanja N/kg životinje množi se sa ukupnom masom životinje na kraju ciklusa kako bi se dobila masa zadržanog N po mjestu.

Dobivenu vrijednost emisije ukupno ispuštenog dušika usporediti s graničnom vrijednosti emisije ukupno ispuštenog dušika navedenom u točki 2.1. ovog Rješenja (*Zaključci o NRT, NRT 24.a*)

- 1.4.2. Jednom godišnje pratiti ukupno ispušteni fosfor za svaku kategoriju životinja primjenom bilance masa fosfora na temelju unosa hrane i sadržaja sirovih bjelančevina u prehrani prema formuli:

$$P_{\text{ispušteni}} = P_{\text{prehrana}} - P_{\text{zadržavanje}}$$

$$P_{\text{prehrana}} = \sum Hrana_{\text{unosi}} \times P_i$$

Vrijednosti za $P_{\text{zadržavanje}}$ preuzeti iz *Nitrogen and phosphorus excretion factors for livestock. Methodological studies in the field of Agro-Environmental Indicators“ (Task 4. Methodological studies in the field of Agro-Environmental Indicators, Lot 1 excretion factors Final report, February 2014.*

Preuzeta vrijednost zadržavanja P/kg životinje množi se sa ukupnom masom životinje na kraju ciklusa kako bi se dobila masa zadržanog P po mjestu.

Dobivenu vrijednost emisije ukupno ispuštenog fosfora usporediti s graničnom vrijednosti emisije ukupno ispuštenog fosfora navedenom u točki 2.1. ovog Rješenja (*Zaključci o NRT, NRT 24.*).

Emisije u zrak (Prilog 3.)

- 1.4.3. Jednom godišnje napraviti procjenu emisija amonijaka u zrak primjenom faktora emisije. Za proračun emisija amonijaka koristiti Razinu 3 (Tier 3) metodologiju sukladno priručniku *EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, Technical guidance to prepare national emission inventories*. Faktore emisija iz *VERA Test Protocol for Livestock Housing and Management Systems, Version 3:2018-09, International VERA Secretariat, 2018*.

Dobivenu vrijednost godišnje količine amonijaka u zrak usporediti s graničnom vrijednosti emisije amonijaka navedenom u točki 2.2.1. ovog Rješenja (*Zaključci o NRT, NRT 25.c.*)

- 1.4.4. Jednom godišnje provoditi praćenje emisija prašine procjenom temeljem faktora emisija. Za proračun emisija prašine koristiti faktore emisija iz *EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, Technical guidance to prepare national emission inventories, Table 3.5*.

$$E_{\text{prašina}} = N_{\text{kategorija}} \times EF_{\text{prašina}}$$

Dobivene rezultate praćenja (kg prašine/mjesto/godina) voditi kao vrijednosti emisija za te uvjete rada za prašinu (*Zaključci o NRT, NRT 27.b*).

Emisije u vode

- 1.4.5. Ispitivati sastav pročišćenih tehnoloških otpadnih voda od pranja uređaja za preradu vode dva puta godišnje od strane ovlaštenog laboratorija (*ROM, poglavlje 5.3.5.*).
- 1.4.6. Uzorkovanje obavljati tijekom trajanja radnog procesa uzimanjem trenutačnog uzorka iz posljednjeg kontrolnog okna ili na ispustu pročišćenih tehnoloških otpadnih voda u otvoreni kanal (*ROM, poglavlje 5.2.*).
- 1.4.7. Ispitivanje obavljati za sljedeće pokazatelje: pH, boja, miris, taložive tvari, suspendirane tvari, željezo i mangan:

Pokazatelj	Mjerna jedinica	Analitička metoda mjerena/ norma
pH	-	HRN ISO 10523:2012
Boja	-	V-3-106 Rev.00
Miris	-	V-3-106 Rev.00
Taložive tvari	ml/lh	V-3-115 Rev.00
Suspendirane tvari	mg/l	HRN EN ISO 872:2008 V-3-14 Rev.00
Željezo	mg/l	HRN ISO 6332:2001 V-3-117 Rev.00
Mangan	mg/l	HRN ISO 6333:2001

(*ROM, poglavlje 5.2. koje uzima u obzir poseban propis Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda, „Narodne novine“, broj 26/20*).

Emisije u vode preko zamjenskih parametara

- 1.4.8. Kao dio sustava upravljanja okolišem provoditi kemijsku analizu gnojovke na sljedeće parametre: sadržaj suhe tvari, sadržaj ukupnog i amonijskog dušika (N), sadržaj fosfora (P₂O₅), sadržaj kalija (K₂O) i pH najmanje dva puta godišnje iz laguna prije predaje subjektima koji ga primjenjuju na poljoprivrednim površinama (*članak 12. II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla, „Narodne novine“, broj 60/17*).

Rezultati praćenja emisija, postupanja i korekcije te vođenje zapisa trebaju biti dio sustava upravljanja okolišem prema NRT 1. Zaključaka o NRT.

1.5 Neredoviti uvjeti rada uključujući akcidente

Kao uvjete dozvole primjenjivati interne dokumente koji su dio sustava upravljanja okolišem:

- *Operativni plan mjera za slučaj izvanrednog i iznenadnog onečišćenja voda*
- *Pravilnik zaštite od požara*
- *P-9 Upravljanje nesukladnim radom*
- *Zapis o nesukladnosti i popravnoj radnji.*

(*Zaključci o NRT, NRT 2.*).

1.6 Način uklanjanja postrojenja

1.6.1. Izraditi Plan zatvaranja postrojenja, koji treba biti dio sustava upravljanja okolišem, u roku od 6 mjeseci nakon donošenja odluke o zatvaranju odnosno u slučaju potrebe izvanrednog, odnosno prijevremenog zatvaranja i razgradnje postrojenja odmah (*kriterij 10. Priloga III. Uredbe o okolišnoj dozvoli, „Narodne novine“, br. 08/14 i 5/18*).

1.6.2. Kod uklanjanja/zatvaranja postrojenja provesti sljedeće aktivnosti:

- Način obustave rada postrojenja, uključujući proizvodne procese, procese skladištenja i pomoćne procese.
- Uklanjanje sirovina, pomoćnih materijala i gotovih proizvoda.
- Uklanjanje svih opasnih tvari i kemikalija i njihovo adekvatno zbrinjavanje.
- Uklanjanje, čišćenje i raspodjela dijelova postrojenja u druge dijelove tvrtke.
- Uklanjanje i odvoz svih vrsta opasnog i neopasnog materijala.
- Čišćenje proizvodnih pogona, rasklapanje i uklanjanje opreme i dijelova proizvodnih linija (sustava za pročišćavanje otpadnih voda, oprema za skladištenje).
- Rušenje objekata koji nisu predviđeni za daljnju upotrebu.
- Odvoz i zbrinjavanje građevinskog i metalnog otpada putem ovlaštenih tvrtki, uz mogućnost recikliranja.
- Odvoz i zbrinjavanje preostalog otpada i neopasnog otpada putem ovlaštenih tvrtki, uz mogućnost recikliranja.
- Očitovanje inspekcijskih službi svih provedenih radnji,
- Provedbu završnog pregleda lokacije uz ovjeru nadležnih tijela dokumentacije o razgradnji postrojenja i čišćenju lokacije.

(*kriterij 10. i 11. Priloga III. Uredbe o okolišnoj dozvoli, „Narodne novine“, br. 08/14 i 5/18*).

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1 Ispušteni dušik i fosfor

Parametar	Kategorija životinja	GVE (kg ispuštenog N/mjesto/godina)
Ukupni ispušteni dušik, izražen kao N	Odbijena prasad	4,0
	Svinje za tov	13,0
	Krmače (uključujući prasad)	30,0

(*Zaključci o NRT, NRT 3.*).

Parametar	Kategorija životinja	GVE (kg ispuštenog P ₂ O ₅ /mjesto/godina)
Ukupni ispušteni fosfor, izražen kao P ₂ O ₅ .	Odbijena prasad	2,2
	Svinje za tov	5,4
	Krmače (uključujući prasad)	15,0

(*Zaključci o NRT, NRT 4.*).

2.2 Emisije u zrak

2.2.1. GVE za amonijak izražen kao NH₃

Kategorija životinja	GVE (kg NH ₃ /mjesto/godina)
Krmače za parenje i suprasne krmače	2,7
Dojne krmače (uključujući prasad) u odjeljcima za prasenje	5,6
Odbijena prasad	0,53
Svinje za tov	2,6

(Zaključci o NRT, NRT 30.).

- 2.2.2. GVE prašine će se odrediti iz raspona vrijednosti koje su dobivene pri radu korištenjem NRT-a kako je određeno mjerama i uvjetima ovog rješenja, a temeljem petogodišnjeg praćenja. Prijedlog vrijednosti nakon tog roka operater dostavlja Ministarstvu.

2.3 Emisije u vode

- 2.3.1. Granične vrijednosti emisija u vode na ispustu tehnološke otpadne vode iz pripreme vode su sljedeće:

Mjesto emisije	Parametri	Granična vrijednost
Ispust tehnološke vode iz pripreme vode (V1)	pH	6,5-9,5
	Boja	bez
	Miris	bez
	Taložive tvari	0,5 ml/lh
	Suspendirane tvari	35 mg/l
	Željezo	2 mg/l
	Mangan	2 mg/l

(kod određivanja GVE uzima se u obzir poseban propis Prilog I. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda, „Narodne novine“, broj 26/20).

- 2.3.2. Granične vrijednosti zamjenskih parametara iz gnojovke:

Vrsta stajskog gnoja	N (%)	P ₂ O ₅ (%)	K ₂ O (%)
svinjski	0,6	0,5	0,4

(Prilog I. iz II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla, „Narodne novine“, broj 60/17).

2.4 Emisije buke

Mjerenje razine buke može obavljati samo pravna osoba ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke, a rezultati ne smiju prelaziti dopuštenu razinu buke (u zoni gospodarske namjene 80 dB (A) danju i noću, na granicama zona mješovite namjene 55 dB (A) danju i 45 dB (A) noću).

(zahtijevana kakvoća okoliša propisana posebnim propisom *Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave*, „*Narodne novine*“, broj 145/04).

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA

- 3.1.1. Ispitivati sastav podzemnih voda iz sustava piezometara (PZ1, PZ2 i PZ3 na Prilogu 1.) uzimanjem trenutačnog uzorka, jedan puta godišnje od strane ovlaštenog laboratorija (*kriterij 10. Priloga III. Uredbe koji uzima u obzir poseban propis Uredba o standardu kakvoće voda, Prilog 6. "Narodne novine"*, broj 96/19).
- 3.1.2. Ispitivanje obavljati za sljedeće pokazatelje:

Pokazatelj	Mjerna jedinica	Analitička metoda mjerena/norma
Boja	mg/L Pt/Co	HRN ISO 7887:2012 V-3-77 Rev.01
Miris	-	V-3-63 Rev.00
Mutnoća	° NTU	HRN EN ISO 2027:2001 V-3-02 Rev.00
pH	pH jedinice	HRN EN ISO 10523:2012 V-3-01 Rev.04
Vodljivost	µS/cm pri 20°C	HRN ISO 27888:2008 V-3-03 Rev.01
Kloridi	mg/L	HRN ISO 9297:1998 V-3-04 Rev.01
Utrošak KMnO ₄	mgO ₂ /L	HRN ISO 8467:2001 V-3-05 Rev.01
Amonij	mg/L	HRN ISO 7150-1:1998 V-3-111 Rev.00
Nitriti	mg/l	HRN EN 26777:1998 V-3-115 Rev.00
Nitrati	mg/l	SM 4500-NO ₃ B:2005 V-3-08 Rev.01

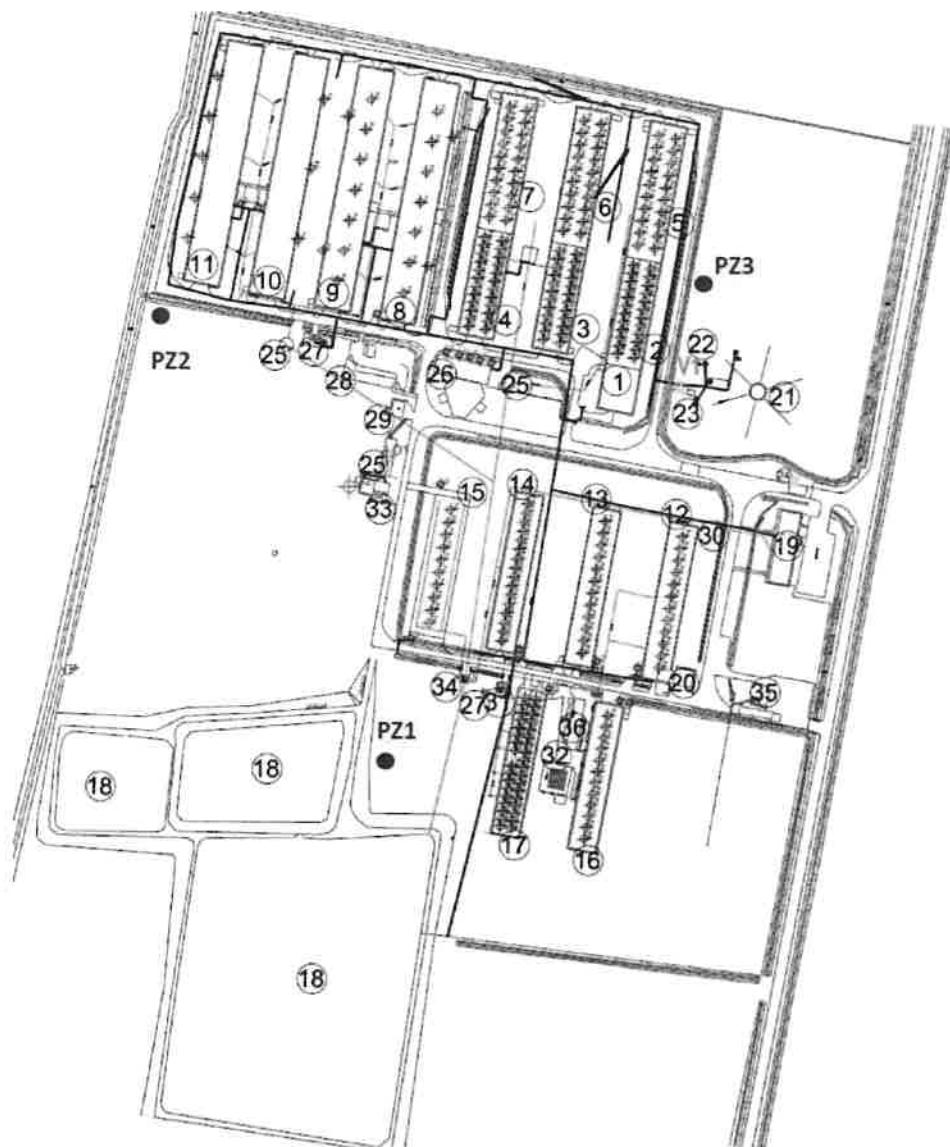
(*kriterij 10 Priloga III Uredbe koji uzima u obzir poseban propis Uredba o standardu kakvoće voda, Prilog 6. "Narodne novine"*, broj 96/19).

4. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA

- 4.1. Kontrola, nadzor i evidencija sa zapisima o postupanju prema uvjetima iz knjige uvjeta ovog rješenjem kao i dokumenti navedeni u ovom rješenju u točkama 1.2.1.-1.2.5., 1.4.1.-1.4.5., 1.5., 1.6.1. i rezultati postupanja prema njima, moraju biti dostupni u slučaju postupanja i inspekcijskog nadzora (*članak 227. Zakona o zaštiti okoliša, „Narodne novine“*, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- 4.2. Voditi očeviđnik o količini ispuštene otpadne vode (Obrazac A1 Priloga I.A *Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda*, „*Narodne novine*“, broj 26/20) i očeviđnik o potrošnji vode iz zdenaca (Obrazac 3b Priloga 1. i 3. *Pravilnika o očeviđniku zahvaćenih i korištenih količina voda*, „*Narodne novine*“, broj 81/10). Podatke dostavljati Hrvatskim vodama, VGO za Dunav i donju Dravu.

- 4.3. Za svaku vrstu otpada voditi Očeviđnike o nastanku i tijeku otpada (ONTO obrazac) (*članak 35. Pravilnika o gospodarenju otpadom, „Narodne novine“, broj 81/20*).
- 4.4. Ako operater ispunjava uvjete za godišnju količinu otpada prema članku 9. stavak 1. Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („*Narodne novine*“, broj 87/15), dužan je dostaviti podatke o otpadu u Registar.
- 4.5. Izvješća o provedenim praćenjima ukupno ispuštenog dušika i fosfora, emisija amonijaka i prašine iz objekata za životinje dostavljati Službi Ministarstva nadležnoj za izdavanje okolišnih dozvola do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu (*članak 109. Zakona o zaštiti okoliša, „Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18*).
- 4.6. Zabilježiti sve eventualne pritužbe od strane javnosti te evidentirati aktivnosti poduzete u svrhu uklanjanja ili ublažavanja uočenih nedostataka. (*Zakon o zaštiti okoliša „Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18*).
- 4.7. Rezultate praćenja emisija prema ovom rješenju dostaviti nadležnom tijelu u županiji najmanje jednom godišnje, najkasnije do 1. ožujka za prethodnu godinu, sa sadržajem koji je određen rješenjem u dijelu uvjeta praćenja. Ako se kroz rezultate praćenja u rokovima koji su utvrđeni rješenjem utvrdi prekoračenje graničnih vrijednosti emisija propisanih dozvolom, tada je na to potrebno upozoriti gore navedeno tijelo po saznanju, a izvan navedenih rokova. (*članak 142. Zakona o zaštiti okoliša, „Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18*).

Prilog 1. Situacija s dispozicijom objekata i mesta emisija



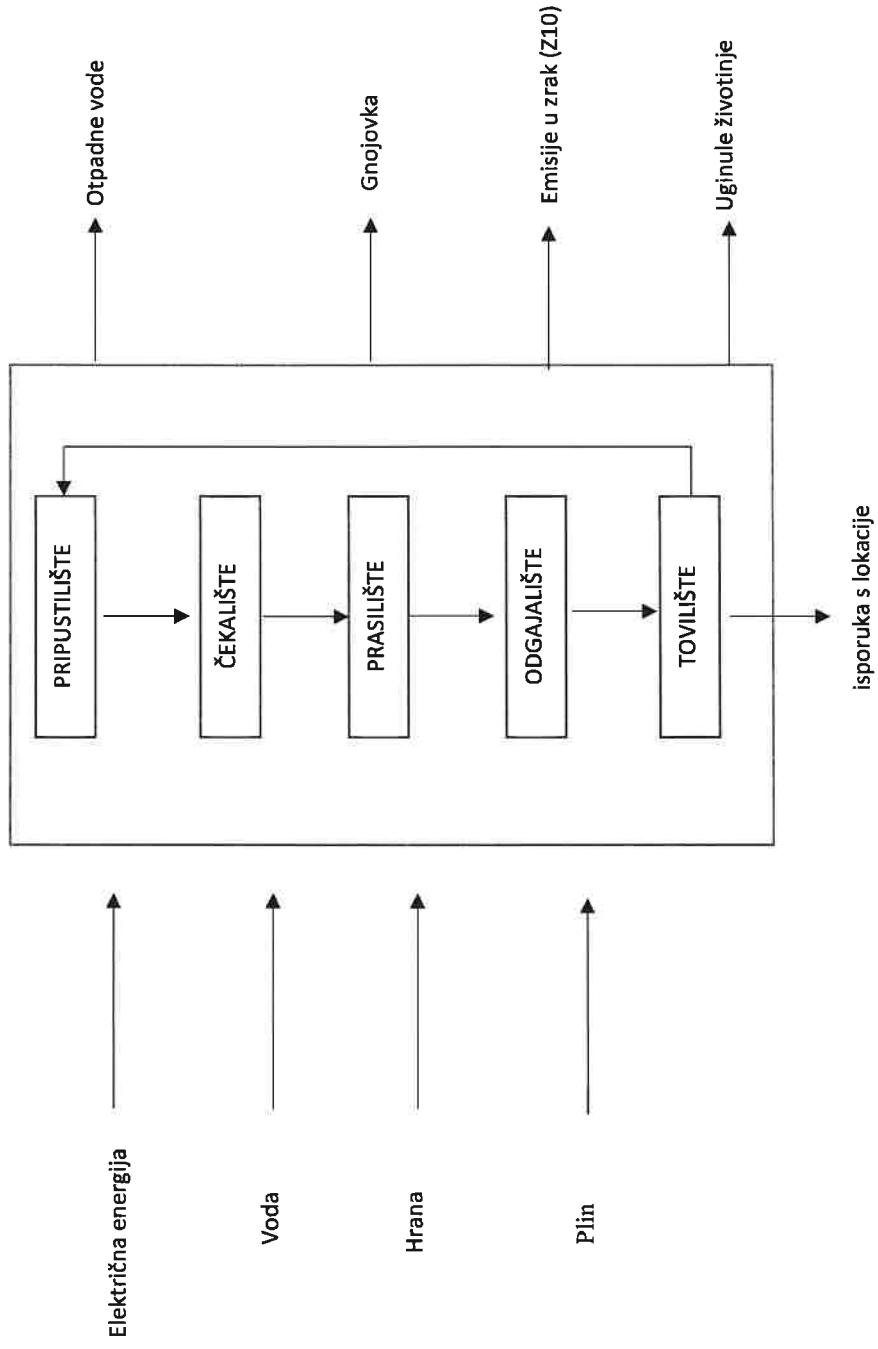
LEGENDA:

1. NERASTARNIK
2. PRIPUSTILIŠTE 1
3. PRIPUSTILIŠTE 2
4. PRIPUSTILIŠTE 3
5. ČEKALIŠTE 1
6. ČEKALIŠTE 2
7. ČEKALIŠTE 3
8. PRASILIŠTE 1
9. PRASILIŠTE 2
10. ODGAJALIŠTE 1
11. ODGAJALIŠTE 2
12. TOVILIŠTE K1
13. TOVILIŠTE K2
14. TOVILIŠTE K3
15. TOVILIŠTE NT
16. TOVILIŠTE K5
17. ODGAJALIŠTE K4
18. LAGUNE
19. UPRAVNA ZGRADA NOVA

20. UPRAVNA ZGRADA STARA
21. VODOTORANJ
22. BUNAR
23. PRIPREMA VODE S TALOŽNICOM
24. DEZOBARIJERA SA SABIRNOU JAMOM
25. SABIRNA JAMA GNOJOVKE (2 KOM)
26. SILOSI I CENTRALNA KUHINJA
27. RADIONICA
28. SKLADIŠTE
29. TRAFOSTANICA S AGREGATOM
30. SABIRNA JAMA ZA SANITARNE OTPADNE VODE
31. SKLADIŠTE DIZEL GORIVA
32. STARNA BOLNICA
33. PROSTOR ZA ODLAGANJE UGINULIH ŽIVOTINJA, AMBULANTA, SKLADIŠTE LJEKOVA I KEMIKALIJA, SEKCIRNICA
34. SABIRNI ŠAHТ KOD SEPARATORA
35. VAGA KOLNA
36. NOVA BOLNICA

- | | |
|--|---|
| | ISPUST OTPADNE TEHNOLOŠKE VODE (PRIPREMA VODE) |
| | ISPUSTI U ZRAK |
| | SKLADIŠTE HRANE (KRMIVA) |
| | PROSTOR ZA PRIVREMENO SKLADIŠTENJE NEOPASNOG OTPADA |
| | PROSTORI ZA PRIVREMENO SKLADIŠTENJE OPASNOG OTPADA I UGINULIH ŽIVOTINJA |
| | OTPADNA TEHNOLOŠKA VODA |
| | VODOVOD |
| | KANALIZACIJA |
| | OTPADNA SANITARNA VODA |
| | PUEZOMETAR |

Prilog 2. Blok dijagram tehnološkog procesa



Prilog 3.

METODOLOGIJA PRAĆENJA UKUPNO ISPUŠTENIH DUŠIKA I FOSFORA, EMISIJA AMONIJAKA I PRAŠINE ZA POSTROJENJE ZA INTENZIVAN UZGOJ SVINJA FARMA MAGADENOVAC, ŽITO D.O.O.

(PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (Zaključci o NRT za uzgoj peradi i svinja)

1. PRAĆENJE UKUPNO ISPUŠTANOG DUŠIKA I FOSFORA vezano za uvjet 1.4.1. i uvjet 1.4.2.

Izračun primjenom bilance masa dušika i fosfora na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u prehrani, ukupnog fosfora i performansi životinja

Bilanca mase izračunava se za krmače, prasad i tovljenike koje se uzbajaju na farmi na kraju uzgojnog ciklusa, na temelju sljedećih jednadžbi:

$$N_{\text{ispušteni}} = N_{\text{prehrana}} - N_{\text{zadržavanje}}$$

$$N_{\text{prehrana}} = \sum Hrana_{\text{unos}} \times CP_i$$

$$P_{\text{ispušteni}} = P_{\text{prehrana}} - P_{\text{zadržavanje}}$$

$$P_{\text{prehrana}} = \sum Hrana_{\text{unos}} \times P_i$$

N_{prehrana} temelji se na količini unesene hrane i udjelu sirovih bjelančevina u prehrani.

P_{prehrana} temelji se na količini unesene hrane i ukupnom udjelu fosfora u prehrani. Udjeli sirovih bjelančevina i ukupnog fosfora preuzimaju se iz popratne dokumentacije krmnih smjesa.

Nzadržavanje i Pzadržavanje procjenjuje se temeljem standardnih faktora zadržavanja za udio dušika i fosfora kod životinje

$Hrana_{\text{unos}}$ unos hrane tijekom prehrambene faze i (kg hrane/mjesto/godina)

CP_i sadržaj sirovih proteina u prehrambenoj fazi i (%)

P_i sadržaj fosfora u hrani (g/kg hrane)

$N_{\text{zadržavanje}}$ dušik zadržan u životinjama (kg/mjesto/godina)

$P_{\text{zadržavanje}}$ fosfor zadržan u životinjama (kg/mjesto/godina)

Operater raspolaže podacima o potrošnji hrane pojedinoj kategoriji životinja kao i o sastavu hrane odnosno udjelu sirovih bjelančevina u pojedinoj vrsti hrane ovisno proizvodnoj fazi i kategoriji životinja.

Za procjenu će se koristiti vrijednosti dobivene na njemačkim farmama koje su prema načinu uzgoja slične našim farmama. Vrijednosti zadržavanja dušika u tkivima životinja po pojedinim zemljama navedene su u rezultatima istraživanja provedenim u sklopu projekta EUROSTATA „Nitrogen and phosphorus excretion factors for livestock. Methodological studies in the field of Agro-Environmental Indicators“ (Task 4. Methodological studies in the field of Agro-Environmental Indicators, Lot 1 excretion factors Final report, February 2014., https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2393397/8259002/LiveDate_2014_Task4.pdf/24250ced-

8828-4824-9325-13ec3a48de36) čiji je cilj bio analizirati postojeće faktore ispuštanja dušika i fosfora te dati preporuke za jedinstvenu zajedničku metodologiju za izračunavanje.

Za vrijednosti zadržavanja dušika i fosfora preuzeti će se vrijednosti od :

- *25.6 g N/kg žive vase za sve kategorije*
- *5.1 g P/kg žive vase za sve kategorije.*

Vrijednost zadržavanja N/P po kg životinje množi se sa ukupnom masom životinje na kraju ciklusa kako bi se dobila masa zadržanog N/P po mjestu.

Proračun ispuštanja dušika i fosfora provodit će se jednom godišnje za prethodnu godinu.

Rezultati proračuna ispuštenog dušika uspoređuju se s graničnom vrijednosti emisija ukupno ispuštenog dušika navedenom u točki 2.1. ovog Rješenja.

Rezultati proračuna ispuštenog fosfora uspoređuju se s graničnom vrijednosti emisija ukupno ispuštenog fosfora navedenom u točki 2.1. ovog Rješenja.

2. PRAĆENJE EMISIJA AMONIJAKA U ZRAK vezano za uvjet 1.4.3.

Procjena primjenom faktora emisije.

Za praćenje emisija amonijaka koristit će se procjena emisija primjenom faktora emisija.

Za proračun emisija amonijaka koristit će se Razina 3 (Tier 3) metodologije sukladno priručniku „*EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, Technical guidance to prepare national emission inventories*“, koja se koristi za potrebe za izradu nacionalnih inventara emisija onečišćujućih tvari u zraku u skladu s Konvencijom o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka Ujedinjenih naroda (UNECE / CLRTAP) i Direktive (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/35/EZ kojom se ukida Direktiva 2001/81 / EC (OJ L 344, 17/12/2016).

Tehnički priručnik s opisom metodologije može se naći na sljedećem linku:
<https://www.eea.europa.eu/themes/air/air-pollution-sources-1/emep-eea-air-pollutant-emission-inventory-guidebook/emep>.

Metoda razine 3 također koristi postupak izračuna naveden u razini 2., ali uz korištenje emisijskih faktora (EF) za pojedinu zemlju ili uključivanjem mjera za smanjenje emisija.

Na temelju izračuna ispuštanja dušika primjenom bilance masa iz točke 1. za izračun emisija amonijaka koristit će se koraci 3 – 6 razine 2. metodologije te dodatno modifikacija navedena u razini 3.

IZRAČUN EMISIJA AMONIJAKA, Razina 2 (Tier 2)

U metodologiji se izračun amonijaka radi za sve procese odnosno i za nastambe, skladištenje i tijekom ispaše životinja.

Prema Zaključcima o NRT emisije amonijaka procjenjuju se za nastambe za životinje tako da će se za izračun koristiti samo taj dio metodologije. Proračun se provodi za svaku kategoriju svinja (krmače, prasad i tovljenici) posebno.

KORAK 3. METODOLOGIJE

Svrha ovog koraka je izračunati količinu ispuštenog dušika ($N_{ispušteni}$) iz nastambi za životinje, otvorenih skladišta gnoja i ispuštanje tijekom ispaše. To se bazira na godišnjoj količini ispuštenog dušika i udjelima gnoja koji je ispušten u pojedinim procesima ($x_{nastambe}$, $x_{dvorište}$ i $x_{ispaša}$). Ovi udjeli ovise o dijelovima godine koje su životinje provele u nastambama ili vani kao i o ponašanju životinja. Udjeli zbrojem moraju dati vrijednost od 1.

Kako se za farme izračunava ispuštanje dušika iz nastambi u kojima životinje provode svo vrijeme tako vrijednost udjela za izračun iznosi 1.

$$m_{nastambe_N} = x_{nastambe} \times N_{ispušteni} \quad (1)$$

$$X_{nastambe} = 1$$

$m_{nastambe_N}$ količina ispuštenog dušika iz nastambi za životinje (kg/mjesto/godišnje)

$x_{nastambe}$ udio gnoja koji je ispušten iz nastambi u odnosu na ispašu i boravak životinja na otvorenom

$N_{ispušteni}$ količina ispuštenog dušika godišnje dobivena temeljem praćenja ukupno ispuštenog dušika (kg/mjesto/godina)

KORAK 4. METODOLOGIJE

U ovom koraku izračunava se udio dušika ispuštenog kao TAN, ukupni amonijski dušik (Total ammoniacal nitrogen) ($m_{nastambe_TAN}$).

$$m_{nastambe_TAN} = x_{TAN} \times m_{nastambe_N} \quad (2)$$

$m_{nastambe_TAN}$ količina dušika ispuštenog kao TAN (kg/mjesto/godina)

x_{TAN} udjelu ispuštenog dušika kao TAN

$m_{nastambe_N}$ količina ispuštenog dušika iz nastambi za životinje (kg/mjesto/godina)

Ukoliko nisu dostupni nacionalni podaci o udjelu ispuštenog dušika kao TAN koriste se zadane vrijednosti navedene u Tablici 3.9. metodologije.

Vrijednost dušika ispuštenog kao TAN za svinje iznosi 0,7.

KORAK 5. METODOLOGIJE

Cilj koraka 5 je izračunati količinu dušika ispuštenog kao TAN za gnojovku i kruti gnoj ($m_{nastambe_gnojovka_TAN}$) i/ili ($m_{nastambe_kruti_gnoj_TAN}$).

$$m_{nastambe_gnojovka_TAN} = x_{gnojovka} \times m_{nastambe_TAN} \quad (3)$$

$$m_{nastambe_kruti_gnoj_TAN} = (1 - x_{gnojovka}) \times m_{nastambe_TAN}$$

$m_{nastambe_gnojovka_TAN}$ količinu dušika ispuštenog kao TAN za gnojovku (kg/mjesto/godina)

$m_{nastambe_kruti_gnoj_TAN}$ količinu dušika ispuštenog kao TAN za kruti gnoj (kg/mjesto/godina)

$x_{gnojovka}$ udio stajskog gnoja koji se izlučuje kao gnojovka

$m_{nastambe_TAN}$ količina ispuštenog dušika iz nastambi za životinje (kg/mjesto/godina)

Xgnojovka = 1 (s obzirom da se na farmama svinja operatera sav gnoj izlučuje u obliku gnojovke).

$$m_{nastambe_gnojovka_TAN} = m_{nastambe_TAN}$$

KORAK 6. METODOLOGIJE

U ovom koraku izračunava se gubitak NH₃ iz nastambi (E_{nastambe}) tako da se količina dušika izlučenog kao TAN (m_{nastambe_TAN}) pomnoži s emisijskim faktorom EF_{nastambe_gnojovka} (NH₃-N), za gnojovku.

$$E_{nastambe_gnojovka} = m_{nastambe_gnojovka_TAN} \times EF_{nastambe_gnojovka} \quad (4)$$

E _{nastambe_gnojovka}	gubitak (emisija) amonijaka iz nastambi za životinje za gnojovku (kg NH ₃ /mjesto/godina)
m _{nastambe_gnojovka_TAN}	količinu dušika ispuštenog kao TAN za gnojovku (kg/mjesto/godina)
EF _{nastambe_gnojovka}	emisijskim faktorom za ispuštanje gnojovke kao TAN

U nedostatku relevantnih nacionalnih podataka, za potrebe ovog izračuna koristit će se emisijski faktori Njemačke (kao zemlje najsličnije po primjenjenoj tehnologiji) koji su navedeni u dokumentu *VERA Test Protocol for Livestock Housing and Management Systems, Version 3:2018-09*, International VERA Secretariat, 2018. Dokument je dostupan na https://www.vera-verification.eu/app/uploads/sites/9/2019/05/VERA_Testprotocol_Housing_v3_2018.pdf.

Emisijski faktori su sljedeći:

krmače	0,239	kg NH ₃ /kg N TAN
prasad	0,268	kg NH ₃ /kg N TAN
tovljenici	0,268	kg NH ₃ /kg N TAN

Razina 3 (Tier 3)

Na ovoj razini proračuna u obzir se uzimaju tehnike koje se primjenjuju na farmi i kojima se smanjuju emisija amonijaka. Prosječna smanjenja emisija amonijaka koja se mogu postići primjenom određenih tehnika navedena su u dokumentima:

- “*Guidance document on preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources*“ Executive Body for the Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution, United Nations Economic Commission for Europe, 2014 (https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2012/EB/ECE_EB.AIR_120_ENG.pdf),
- Referentni dokument o NRT za intenzivan uzgoj peradi i svinja, 2017.
- *Options for Ammonia Mitigation - Guidance from the UNECE Task Force on Reactive Nitrogen*, 2014. (http://www.clrtap-tfrn.org/sites/clrtap-tfrn.org/files/documents/AGD_final_file.pdf)
- COM, Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry and Pigs (ILF BREF), 2003.

Prema podacima o prosječnom smanjenju emisija amonijaka vezano uz način uzgoja za svinjogojske farme operatera može se primijeniti sljedeće:

- djelomično rešetkasti pod - 15 %
- djelomično rešetkasti pod, kanali sa zidovima pod nagibom i vakuum sustav za učestalo uklanjanje gnojovke - 65%.
- Krmače – 25 % smanjenja za vakuum sustav za učestalo uklanjanje gnojovke
- Prasad – 25 % smanjenja za vakuum sustav za učestalo uklanjanje gnojovke
- Tovljenici – 25 % za objekte s betonskom rešetkom

U tom smislu jednadžba (4) može se modificirati kako slijedi:

$$E_{nastambe_gnojovka} = m_{nastambe_gnojovka_TAN} \times EF_{nastambe_gnojovka} \times RF \times P_{smanjenje} \quad (5)$$

$E_{nastambe_gnojovka}$ gubitak (emisija) amonijaka iz nastambi za životinje za gnojovku (kg NH₃/mjesto/godina)

$m_{nastambe_gnojovka_TAN}$ količinu dušika ispuštenog kao TAN za gnojovku (kg/mjesto/godina)

RF faktor smanjenja odnosno proporcionalno smanjenje emisije u odnosu na situaciju bez primjenjene tehnike

$P_{smanjenje}$ udio površine na koju se tehnika smanjenja primjenjuje.

Rezultati proračuna uspoređuju se s graničnom vrijednosti emisija amonijaka navedenom u točki 2.2.1. ovog Rješenja.

3. PRAĆENJE EMISIJA PRAŠINE vezano za uvjet 1.4.4.

Za praćenje emisija prašine iz nastambi za životinje koristit će se procjena temeljem faktora emisija.

Za svaku kategoriju životinja (krmače, prasad, tovljenici) broj životinjskih mesta pomnožit će se s emisijskim faktorom.

$$E_{prašina} = N_{kategorija} \times EF_{prašina}$$

$E_{prašina}$ emisija prašine (kg/god)

$N_{kategorija}$ broj mjesta za pojedinu kategoriju

$EF_{prašina}$ emisijski faktor za prašinu (kg/mjesto/godina)

Za proračun će se koristiti faktori emisija razine 1 (Tier 1) prema EMEP / EEA priručniku "Tehnička uputa za pripremu nacionalnih inventara emisija" (2019.), Tablica 3.5. (Prilog 2.).

Faktori emisije su sljedeći:

Kategorija	EF (kg/mjesto/godina)	
	PM ₁₀	PM _{2,5}
Krmače	0,17	0,010
Prasad	0,05	0,002
Tovljenici	0,14	0,006

Dobivene rezultate praćenja voditi kao vrijednosti emisija za te uvjete rada za prašinu. (Zaključci o NRT, NRT 27.b., poglavljje 4.9.2.)

